

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 2 września 2025 r.

Poz. 6328

UCHWAŁA NR 16.945.2025

KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W POZNANIU

z dnia 27 sierpnia 2025 r.

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 7) w związku z art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153) Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu:

stwierdza nieważność

uchwały Nr XIX/156/2025 Rady Gminy Szydłowo z dnia 5 sierpnia 2025 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu udzielania dotacji celowych ze środków budżetu Gminy Szydłowo na zadania służące tworzeniu warunków dla rozwoju stowarzyszeń ogrodowych prowadzących rodzinne ogrody działkowe na terenie Gminy Szydłowo, w części obejmującej w załączniku pn. „Regulamin udzielania dotacji celowych ze środków budżetu Gminy Szydłowo na zadania służące tworzeniu warunków dla rozwoju stowarzyszeń ogrodowych prowadzących rodzinne ogrody działkowe na terenie Gminy Szydłowo” postanowień:

- § 3 ust. 1,
- § 3 ust. 3 pkt 2),
- w § 3 ust. 7 wyrażenie w brzmieniu "Ogłoszenie o naborze wniosków oraz",
- § 4 ust. 3,

z powodu naruszenia przepisów wskazanych w uzasadnieniu do uchwały.

Uzasadnienie

Przedmiotową uchwałą doręczoną tutejszej Izbie w dniu 6 sierpnia 2025 r. Rada Gminy Szydłowo powołując się na art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym, art. 17 ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych oraz art. 221 ustawy o finansach publicznych, przyjęła „Regulamin udzielania dotacji celowych ze środków budżetu Gminy Szydłowo na zadania służące tworzeniu warunków dla rozwoju stowarzyszeń ogrodowych prowadzących rodzinne ogrody działkowe na terenie Gminy Szydłowo”.

Na podstawie art. 61 § 1 i 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego w związku z art. 91 ust. 5 ustawy o samorządzie gminnym, Regionalna Izba Obrachunkowa w Poznaniu zawiadomiła Przedstawicieli Gminy o wszczętym postępowaniu nadzorczym w odniesieniu do badanej uchwały, wyznaczając termin jej rozpatrzenia na dzień 27 sierpnia 2025 r.

W posiedzeniu Kolegium uczestniczyli zdalnie radca prawny oraz referent ds. kontroli wewnętrznej, analiz i sprawozdawczości budżetowej, legitymujący się upoważnieniem Wójta Gminy Szydłowo, którzy przedstawili stanowisko Gminy w sprawie przedmiotowej uchwały.

Rozpatrując sprawę na posiedzeniu w ww. dniu Kolegium Izby ustaliło i zważyło, co następuje.

Stosownie do przepisu art. 17 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 13 grudnia 2013 r. o rodzinnych ogrodach działkowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1073) stowarzyszenie ogrodowe, prowadzące rodzinne ogrody działkowe (dalej ROD) na obszarze danej gminy może otrzymywać dotację celową z budżetu tej gminy, z zastosowaniem przepisów ustawy o finansach publicznych w zakresie udzielania dotacji celowych dla podmiotów niezaliczanych do sektora finansów publicznych i niedziałających w celu osiągnięcia zysku. Dotacja ma służyć realizacji celu publicznego, związanego z zadaniem gminy, o którym mowa w art. 6 ust. 1 cyt. ustawy, i może być przeznaczona w szczególności na budowę lub modernizację infrastruktury ogrodowej, jeżeli wpłynie to na poprawę warunków do korzystania z ROD przez działkowców lub zwiększy dostępność społeczności lokalnej do tego ROD.

Z powołanych w podstawie prawnej uchwały przepisów art. 221 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, z późn. zm.) wynika, że podmioty niezaliczane do sektora finansów publicznych i niedziałające w celu osiągnięcia zysku mogą otrzymywać z budżetu jednostki samorządu terytorialnego dotacje celowe na cele publiczne, związane z realizacją zadań tej jednostki, a także na dofinansowanie inwestycji związanych z realizacją tych zadań (ust. 1). Zlecenie zadania i udzielenie dotacji następuje zgodnie z przepisami ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2024 r. poz. 1491, z późn. zm.), a jeżeli dotyczy ono innych zadań niż określone w tej ustawie - na podstawie umowy jednostki samorządu terytorialnego z wyżej określonym podmiotem (ust. 2). Ustawodawca określił jakie elementy powinna zawierać umowa (ust. 3). Dalej (w ust. 4) ustawodawca postawił wymóg, aby tryb postępowania o udzielenie dotacji na inne zadania niż określone w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, sposób jej rozliczania oraz sposób kontroli wykonywania zleconego zadania, który powinien uwzględniać zapewnienie jawności postępowania o udzielenie dotacji i jej rozliczenia, był określony w uchwale przez organ stanowiący.

W przepisie art. 4 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie nie zostały zamieszczone zadania publiczne polegające na tworzeniu warunków dla rozwoju ROD. Zadanie tworzenia przez organy jednostek samorządu terytorialnego warunków dla rozwoju ROD zostało wskazane w art. 6 ust. 1 ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych.

Wypełniając dyspozycje ww. przepisów prawa Rada Gminy Szydłowo określiła tryb postępowania o udzielenie dotacji celowej ze środków budżetu Gminy Szydłowo na zadanie służące tworzeniu warunków dla rozwoju rodzinnych ogrodów działkowych sposób jej rozliczania i kontroli, w brzmieniu stanowiącym załącznik do uchwały pn. „Regulamin udzielania dotacji celowych ze środków budżetu Gminy Szydłowo na zadania służące tworzeniu warunków rozwoju dla stowarzyszeń ogrodowych prowadzących rodzinne ogrody działkowe na terenie Gminy Szydłowo”.

W części Regulaminu „Tryb udzielenia dotacji” w § 3 ust. 1 Rada Gminy Szydłowo postanowiła, iż: „Wójt Gminy Szydłowo ogłasza nabór wniosków o przyznanie dotacji, o których mowa w niniejszej uchwale, informując o jego terminie i kwocie przewidzianej na ten cel.”. Dalej w § 3 ust. 3 Rada wskazała: „Wniosek o udzielenie dotacji składa się:

- 1) pisemnie na formularzu według wzoru stanowiącego załącznik nr 1 do niniejszego Regulaminu,
- 2) w terminie naboru wniosków ogłaszanym każdorazowo przez Wójta Gminy Szydłowo.”.

Następnie w postanowieniu § 3 ust. 7 Rada wskazała: „Ogłoszenie o naborze wniosków oraz wyniki naboru podaje się do publicznej wiadomości na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Gminy Szydłowo.”.

Niniejsze postanowienia wskazują, że Rada Gminy Szydłowo ustalając w uchwale tryb udzielania dotacji nie określiła terminu składania wniosków o dotację i kompetencja w tym zakresie scedowana została na organ wykonawczy, czyli Wójta.

Mając na uwadze dyspozycję art. 221 ust. 4 ustawy o finansach publicznych, Kolegium Izby wskazuje, że obowiązek określenia terminu złożenia wniosku o udzielenie dotacji należy do kompetencji organu stanowiącego. Zgodnie bowiem z ww. przepisem organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego

określa m.in. tryb postępowania o udzielenie dotacji. W doktrynie i orzecznictwie sądów administracyjnych wskazuje się, że poprzez tryb postępowania w sprawie udzielania dotacji należy rozumieć procedury związane z udzieleniem dotacji, sposób przekazania środków. Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 11 grudnia 2000 r. (sygn. akt U 2/00) stwierdził, że termin „tryb” w języku polskim rozumiany jest m.in. jako „ustalony porządek, zwyczaj załatwiania określonych spraw; metoda postępowania; sposób, system”.

Również przepisy ustawy o samorządzie gminnym, wyraźnie rozgraniczają zakres kompetencji przyznanych poszczególnym organom gminy, tj. radzie oraz wójtowi (burmistrzowi, prezydentowi miasta). Organy te są zobowiązane przestrzegać w poszczególnych sprawach swoich kompetencji ustawowych.

Biorąc powyższe pod uwagę Kolegium Izby stwierdziło nieważność postanowień § 3 ust. 1 i w konsekwencji § 3 ust. 3 pkt 2) oraz wyrażenia „Ogłoszenie o naborze wniosków oraz” zawartego w § 3 ust. 7, sformułowanych w załączniku pn. „Regulamin udzielania dotacji celowych ze środków budżetu Gminy Szydłowo na zadania służące tworzeniu warunków rozwoju dla stowarzyszeń ogrodowych prowadzących rodzinne ogrody działkowe na terenie Gminy Szydłowo” do przedmiotowej uchwały.

Analiza badanej uchwały wykazała ponadto, iż w § 4 ust. 3 ww. załącznika Rada postanowiła: „*ROD nie może wykorzystać otrzymanych środków na inny cel niż określony w umowie. W przypadku wykorzystania dotacji na inny cel, niż określony w umowie, dotacja podlega zwrotowi na zasadach określonych w art. 252 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.*”.

Kolegium Izby wskazuje, że zasady i terminy zwrotu dotacji określone zostały w art. 251 i 252 ustawy o finansach publicznych, a organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego nie przyznano kompetencji do odmiennego ich regulowania. Rada nie może modyfikować (rozszerzać) przepisów ustawowych. Regulacja zawarta w § 4 ust. 3 odbiega od ustawowo normowanego zwrotu dotacji z art. 251 i 252 ustawy o finansach publicznych. Stosownie do przepisu art. 253 ustawy o finansach publicznych przepisów art. 251 i 252 nie stosuje się tylko wówczas, jeśli odrębne ustawy określają zasady i tryb zwrotu dotacji.

Aktualne przepisy ustawowe nie określają dodatkowych okoliczności zwrotu do budżetu gminy dotacji celowej udzielanej na podstawie ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych. Możliwości ich ustanawiania nie przewiduje również delegacja ustawowa do podejmowania uchwał w tej sprawie przez organ stanowiący gminy.

Mając powyższe na względzie Kolegium Izby stwierdziło nieważność postanowień § 4 ust. 3 załącznika pn. „Regulamin udzielania dotacji celowych ze środków budżetu Gminy Szydłowo na zadania służące tworzeniu warunków dla rozwoju stowarzyszeń ogrodowych prowadzących rodzinne ogrody działkowe na terenie Gminy Szydłowo” uznając za sprzeczne z postanowieniami art. 251 i 252 w związku z art. 253 ustawy o finansach publicznych.

Mając powyższe na uwadze Kolegium Izby postanowiło jak w sentencji.

Przewodnicząca Kolegium
Regionalnej Izby
Obrachunkowej w Poznaniu
/-/ Grażyna Wróblewska

Pouczenie: Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu, za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.